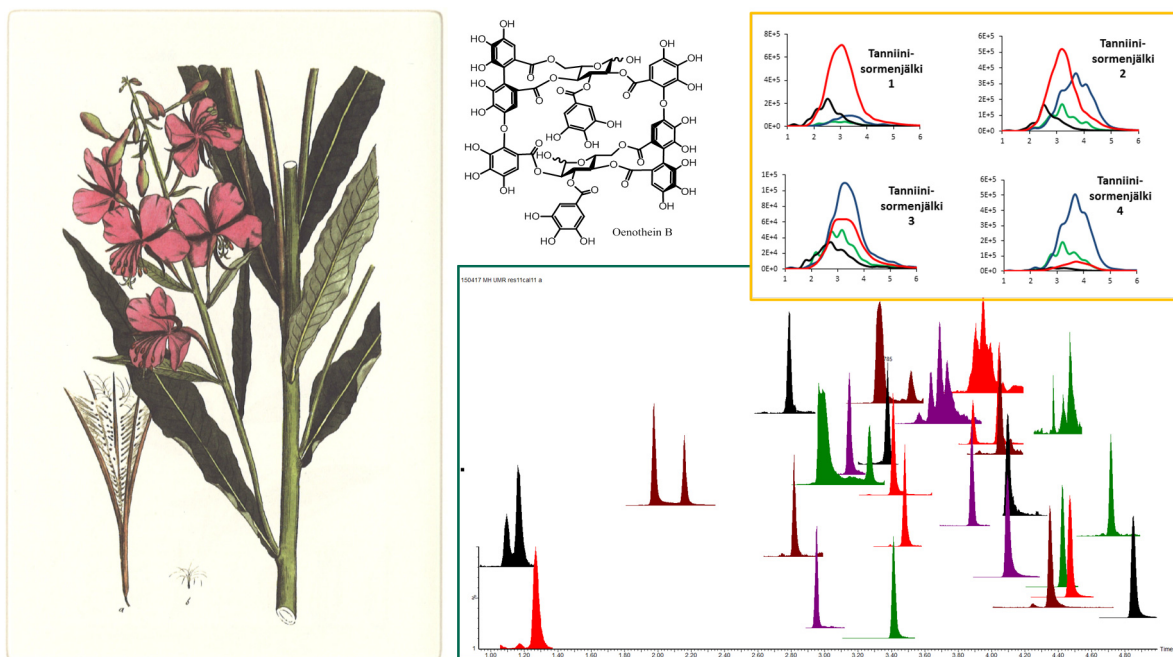

Vanhassa vara parempi - uutta tietoa vanhoista yrttikasveista modernin kemian avulla

Erilaisia yrttikasveja on käytetty rohtoina tai muissa hyödyllisissä tarkoituksissa jo vuosisatojen ajan. Harvoin, jos koskaan, on kuitenkaan tiedetty, mihin näiden yrttien aktiivisuus perustuu. Nykyään tiedetään, että monien yrttien aktiiviset yhdisteet kuuluvat tanniineihin, joita alan kirjallisuus kutsuu – yhdisterakenteiden laajakirjoisuutta lähes halveksien – yleisnimillä joko parkkiaineiksi tai parkkihapoiksi. Modernin kemiallisen analytiikan avulla on kuitenkin mahdollista selvittää, millainen yhdistekirjo kussakin yrtissä todellisuudessa on ja mitkä voisivat olla niiden sisältämien tanniinien todelliset kemialliset rakenteet ja siitä edelleen seuraava bioaktiivisuus.

Luennolla prof. Salminen esittelee muutamia käytännönläheisiä esimerkkejä, mitä uutta tietoa kemian avulla on aivan viime aikoina saatu mm. jo Elias Lönnrotin aikoinaan mainitsemista, rohtoina käytetyistä yrteistä. Esityksessä käydään läpi mm. kurjenpolvia, maitohorsmaa, helokkia, apilaa, ruusuja, rantakukkaa sekä mesiangervoa. Osalla näistä yrteistä on havaittu olevan yllättäviäkin uusia käyttötarkoituksia tai sitten vaihtoehtoisesti on alettu kemian avulla ymmärtää, mihin näiden yrttien jo satoja vuosia sitten havaittu teho saattaa perustua.

Prof. Juha-Pekka Salminen
Luonnonyhdistekemian tutkimusryhmä (naturalchemistry.utu.fi)
Kemian laitos, Turun yliopisto

